

ቃል ኪዳን ጸዋዕታን አገልግሎትን

፩ያ ቃል ኪዳን ከም ጸዋዕታ፡

ጸዋዕታ ማለት እንታይ ማለት እዩ?

ጸዋዕታ ክንብል እንከሎና አምላኽ ኣብ ሕልናናን መንፈስናን መንፈሱ ሰዲዱ ሀሹኽታ ብምሃብ ንመጻኢ ሕይወትና ኣብቲ ንሱ ዝደልዮ ክነገልግል ኢሉ ዘልብሰና ፍሉይ ሕርየት እዩ። አምላኽ ክጽውዕ እንከሎ ብሓይሊ ዘይኮነ ፍቓድና ሓቲቱ እዩ ዝገብሮ። ኣብ ብሉይ ኪዳን ጸዋዕታ ህዝበ እስራኤል፣ አብርሃም፣ ሙሴ፣ ሳሙኤል፣ ዳዊር ንጉሥ፣ ነብያትን ነጋውስን ካልኣት ቅዱሳን ሰባትን ንፍሉይ አገልግሎት ክሓርዮም ክጽውዮም ንርኢ። ንሳሙኤል ካብ ንእስነቱ ሓርይዎ፣ ኢሳያስ እግዚአብሔር ንመን ክልእኽ መንከ ክኸደልና እዩ ክብል ከሎ ሰማዕኩ ኣነውን እነኹ በልኩ (ኢሳ 6፡8) እናበለ ከመይ ኢሉ ከም እተጸውዐ ይነግር። ኤርምያስ ብዛዕባ ጸዋዕታኡ ክገልጽ እንከሎ “እግዚአብሔር ኣብ ከርሢ ኣደኻ ኸይሓነጽኩኻ ኃረኹኻ ከይተወልድካ ኸኣ ቀደስኩኻ ነሕዛብ ነብይ ኸትከውን ድማ መደብኩኻ በለኒ” (ኤር 1፡45) ይብል። ንሕዝቅኤል ነቢይ ኣብ ምዕ. 2-ከም እነንብቦ እግዚአብሔር ናብቶም ዝግለጹ ህዝቢ ክልእኮ ከም ዝጸውዖ ንርኢ። ዳዊት ናታን ነብይ ካብ ኣሕዋቱ ክቀብኦ እንከሎ ፍሉይ መጸዋዕታ ንፍሉይ ተልእኮ ንርኢ።

ኣብ ሓዲስ ኪዳን እውን ጸዋዕታ ማርያም ኣደ አምላኽ ክትከውን፣ ዮሐንስ መጥምቕ ፊተውራሪ ኮይኑ ንምጽኣት መስሕ ክጸርግ ክሰብኽ ካብ ንእስነቱ ተሓርዮ ንርኢ። ኢየሱስ ንሓዋርያት በብሓደ ሰዓቡኒ እናበለ ክስዕብዎ ከም ዝጸውዮም ንርኢ። ቅ. ጳውሎስ ኣብ መልእኽትታቱ ከምእይ ኢሉ ከም ዝጸውዖ ደጋጊሙ ይነግረና። ቀዳማት ክርስትያን ጸዋዒ አምላኽ ከምዝኾነ ይርድኡ ስለ ዝከበሩ ንጸዋዕታ አምላኽ ብጸሎት የሰንይዎ ነሮም፣ አንብርኢ ኢድን ካልእ ጸሎታትን የዝውትሩ ነሮም። አምላኽ ክጽውዕ እንከሎ መልሲ ክንህቦ ይደሊ። ነቲ ዝተቐበልናዮ መጸዋዕታ ኸኣ ከምቲ ንሱ ዝደልዮም እምበር ከም ድላይና ክንገብሮ ኣይኮነን እንተ ዘይኮነ ዘይመልክዑ ነልብሶ ኣሎና። ኣብ ክልቲኡ ኪዳናት እምብኣር አምላኽ ካብ ነጻ ድለቱ ተበጊሱ ንሰብ ከም ዝጽውዕን ዝልእኽን ንርኢ። ኣብ ክርስትናና ሰባት ኣብ አገልግሎት አምላኽ ኣብ ዝተፈላለዩ ጸዋዕታ አምላኽ ይመርጹም ኢልና ንአምን።

ኣብ ካቶሊካዊ እምነትና ጸዋዕታ ክልተ ነገር ዝሓዘ እዩ። ፩ያ ጽቡቕ ሓሳብን ጽኑዕ ድለትን ገርካ ነቲ እትድለዮ ክተብጽሖ፣ ኩሉ ዘድሊ ኢልካ እትገብሮ ሓሳባት እዩ። ፪ይ ዓይነትን ዓቕማታትን ሓደ ነቲ ዝደልዮ ዓይነት ሕይወት ክበጽሕ ኢሉ ዝገብሮ እዩ። ኣብ ገለ እዋን እዚ ክግለጽ እንከሎ ዕንቅፋት ወይ መኸላእታ ዘይብሉ ክኸውን ኣለዎ።

ቅ. ቶማስ ዘአኩኖ ኣብቲ Summa Theologiae ክገልጽ እንከሎ ክህነታዊ/ገዳማዊ ሕይወት ኣብ ናይ ክርስቶስ ምኽሪ ስለ ዝምስረት ዝበለጸ ሕይወት እዩ ይብል። ስለዚ ይብል ቅ. ቶማስ ሓደ ኣብ ገዳማዊ ሕይወት እንተ ደለየ (ጽቡቕ ሓሳብ ኣለዎ)፣ እሞ ርግጽ ዝኾነ ዘዕንቅፍ እንተ ዘይብሉ ክኣትዎ ኣለዎ ይብል። ቅ. ኣልፎንሶ ሊጎሪ ዝብሃል እውን ነዚ ሓሳብ ቶማስ ይድግፍ። ሓደ ኣብ ገዳም ክኣቱ እንተ በለ ከማልኦ ዝግብኦ ነገራት ኣሎ ጥዕና፣ ዓቕሚ ዘይብሉ እንተ ኾነ፣ ድላዩ ስለ ዝደልዩ. . . ድለቱ ክምርመር ኣለዎ። ድለታቱ ከይርኣኻ ምቕባል ውጽኢቱ ከቢድ እዩ።

ጸዋዕታ ቅቡል ክኸውን ሰለስተ ነገራ ዘማልእ ክኸውን ኣለዎ፡

- **ድህነት ነፍሰና ዘውሕስ ክኸውን አለዎ።** አብ ጽቡቕ መወዳእታ ዝዓለመ ክኸውን አለዎ ማለት አብ መጨረሻ ዘለዓለማዊ ሕይወት ከልብሰካ ዝዓለመ ክኸውን አለዎ። እቲ እትአትዎ ጸዋዕታ አብ መንግስተ ሰማይ ዝመርሓካ ክኸውን አለዎ።
- **መኸላእታ ዘይብሉ ክኸውን አለዎ።** አብ ዝኾነ ጸዋዕታዊ ሕይወት መኸላእታ ዝኾኑ ነገራት አለዉ ከም አብነት ጥዕናዊ ጸገም፣ ንጹር ዘይኮነ ኦፍልጦ እንተ ዘየለ፣ አብ ጥቕሚ ዝተመሰረተ እንተ ኾነ፣ ብፍርሒ ዝተአትወ እንተ ኾነ. . . . ።
- **ቤተ ክርስትያን ክትቅበሉ/ክተጽድቁ አለዎ።** አብ ቃል ኪዳን ክልተ ዝምርዓዉ ቤተ ክርስትያን ከየፍቀደትሎም ክምርዓዉ አይግባእን። አብ ክህነታዊ ወይ ገዳማዊ ሕይወት አሕሉቕ ክቕበሉኻ ይግባእ። ብፍላይ አብ ምስራቓዊ ሕጊ ቆነና ናይ ካህን ቡራኬ ሓደ ካብቲ ቀንዲ ንኪዳን ብቑዕ ዝገብሮ እዩ።

አብ ገዳማዊ ሕይወትን አብ ቃል ኪዳናዊ ሕይወት ክልተ ዝመሳሰሉ ነገራት አለዉ። ቃል ኪዳን ዝአስሩ ንቤተ ክርስትያን እዙዛት ክኾኑ ይግባእ። ንአብነት ቤተ ክርስትያን አብ መንጎ ሓደ ሰብአይን ሰብይትን ክግበር ዝሕተት ኪዳን ዘይተፍቅደሉ እንተ ኾነ ክግበር የብሉን፣ ክልቲኦም ንቃል ኪዳን ብሓባር ክነብሩ ዝተጸውዑ አይኮኑን ማለት እዩ። ክልተ ቃል ኪዳን ዝአስሩ ሓንሳብ ምስ አተውዎ በቲ ቤተ ክርስትያን እትህቦ ሕግን መምርሕን ንመርዓ ብዝርኢ ክኸዱ አለዎም እዚ ኸአ ንኪዳናዎ ዝርእን ንቆልዑቶም አብ ምዕባይ ዝርኢ እዩ።

ብዙሕ ጊዜ ቃል ኪዳን ክእሰር እንከሎ ዳርጋ እቲ ጸዋዕታ አብ መፈጸምታኡ በጺሑ ማለት እዩ፣ ሕይወትካ ብኪዳናዊ ሕይወት ክትመርሕ ኢኻ ተጻዊዕካ አብ ካልእ ዳርጋ አይተጸዋዕካን ማለት እዩ። **መጀምርያ ምልክት ጸዋዕታ እቲ ግለሰብ ሓሳቡ ሂቡ ክኸእል አለዎ።** ቅ. አልፎንሶስ ከም ዝብሎ ሓደ ጸዋዕትኡ እንታይ ምዃኑ ክፈልጥ ዝደሊ፣ አብ ሕልንኡ አብ ልቡ ዝብሎ ክሰምዕ አለዎ። ነጻነቱ ካብ ዝኾነ መኸላእታ ወይ ተጽዕኖ ዝተሓለወ ክኸውን አለዎ። አብዚ ነጻ ካብ መኸላእታ ክብሃል እንከሎ ነቲ ዝአትዎ ሕይወት ዝበቅዕ ክኸውን አለዎ ድሕሪኡ ናይ ቤተ ክርስትያን መዓቀኒታትን ሕግታትን ዘማልእ ክኸውን አለዎ። ፕዮስ XI ብዛዕባ ጸዋዕታ ክህነት ክጽሕፉ ከለዉ ክህነታዊ ጸዋዕታ ዝግለጽ ብብዙሕ ነገራት ብሓንሳብ ርኢኻ ዘለዎ ብቕዓትን ክእለትን አብቲ ግለሰብ እዩ ይብሉ። አብ ቃል ኪዳን እውን ከምኡ እዩ። ክልተ ተጻመድቲ ንኪዳናዊ ሕይወት ብቑዓት ምዃናምን ዘይምዃናምን አብ ግምት አትዩ ክርአ አለዎ።

ጸዋዕታ አብ ሕልናኻ አቲኻ ንተነካኢ ሰምዒትካ ሰሚዕካ መልሲ እትህቦ አይኮነን። አብ ቅኑዕ ሓሳብን ዓላማን መሰረት ገርካ እትአትዎ እዩ። አካላውን መንፈሳውን ብቕዓት የድሊ እዚ ግን ብዝያዳ ዝሕግዝ እምበር ቀንዲ አይኮነን።

ሓቀኛ ጸዋዕታ ካብ ጽኑዕን ነግፈርግ ዘይብሉ ድለት ተበጊሱ ንአምላኽ ጽን እናበለ ዝምራሕ ሕይወት እዩ። አብዚ ድለት ምስ ስምዒት ክተሓዋወስ የብሉን። ጸዋዕታ ሓንሳብ ምስ አቶኻዮ ጸገም የብሉን ማለት አይ ኮነን ገለ እዋን እምበርዶ እዚ እዩ ጸዋዕታይ እትብሉሉ እዋናት አሎ። ዓቕቦትን ቑልቕለትን ዝመልእ እዩ። ንቅድሚት እናረአኻ አምላኽ ሒዝካ እትጉግዝ እዩ። ቃል ኪዳን ብስም አሰርካ ቆልዑት ብስም ወለድካ ኩሉ ምስጢር ኪዳናዊ ሕይወት ፈሊጥካ ማለት አይ ኮነን። አብ ተመክሮ ሕይወት ከም ዝርአ በብዝዚኡ ነናቱ ጸገም አልእ።

ምልክታት ጸዋዕታ:

ሓደ ሰብ ጸዋዕታይ እዚ እዩ ክብል ካብ ኣምላኽ ምልክት ክውሃቦዶ ኣልኦ? ኣብዚ ምልክት ክንብል እንከሎና ካብቲ ኣምላኽ እንታይ ዓይነት ሕይወት ክሕዝ ይደልየኒ ካብ ዝብል ክብገስ ይኸእል። ኣብ ገለ ጊዜ እንዝንግግሮ ኣሎ ድላይ ኣምላኽ ብብዙሕ መገዲ እዩ ዝንገረና ኣብ ትእዛዛቱ። ኣብ መዓልታዊ ምኽርታት ካብ ሰባት እንረኽቦም፤ ኣብ መዓልታዊ ሕይወትና፤ ሕልናና ክንምርምር ከሎና፤ ብፍቕሪ እትምራሕ እምነት (ኤፈ 5:6) ክንሕዝ ከሎና። ስለዚ ምልክት ጸዋዕታ ብብዙሕ መገዲ እዩ ዝመጽእና። ካብ ሓደ ተበጊስና እዚ ክንብል የብልናን ንኹሉ ጉዳይ ኣምላኽ ጽን ክንብል ኣሎና።

ኣብ ፍሉይ ምልክታት ክንጥምት እንተ ፈተና ጸገማት ኣልኦ። እቲ ዝምረጽ ምልክት ወይ እንህቦ ትርጉም ቦቲ ኣባና ዘሎ ሃረርታ/ድለት ክሸፈን ይክኣል እዩ። ንኣብነት ሓደ ንኣምላኽ ምልክት ክህቦ እንተ ሓተተ ኣብ ውሽጡ ብምሉእ ከይተበራበረ እንከሎ ዝሓሰቦ ከም ዝፍጸም ይሓሰብ ወይ ኣብ መዓልታዊ ሕይወቱ ንዝገጥምዎ ነገራት ከም ምልክት መልሲ ነቲ ዝደልዮ እንተ ረኣዮም ኣብ ጌጋ ክኣቱ ይኸእል። ንኣብነት ሓደ ንሓንቲ ጌጋ ክምርዓዋ ይደሊ ብሓሳቡ ስለዚ ኣብ ዘላቶ ከይዱ ዕምባባ እንተ ሃባ እሞ እንተ ተቐብለቶ ሕራይ ከምዝበለቶ ገሩ ክርእዮ የብሉን ብንጹር ገሩ ክሓትት ኣልኦ እምበር ብስም ተቐብለትኒ ሕራይ ኢላትኒ ክብል የብሉን። ኣብዚ እቲ ሰብ ንሱ ዝደልዮ ምልክት እዩ ዝደሊ ዘሎ እምበር ኣብ ሓንጎሉ ዝሓሰቦ እሞ ከም ምልክት ካብ ኣምላኽ ገሩ ክርእዮ የብሉን።

ኣምላኽ ክጽውዕ እንከሎ ፍሉይ ብዝኾነ ምልክት ኣይጽውዕን እዩ። ፪ይ ጉባኣ ቫቲካን ብዛዕባ ጸዋዕታ ክህነት ክሃረብ እንከሎ “ድምጺ ኣምላኽ ክጽውዕ እንከሎ ኣብ እዝኒ እቲ ካህን ዝኸውን ብፍሉይ ኣገባብ ከም ዝመጽእ ገርና ክንጽበዮ የብልናን (መዓርገ ክህነት 11) ይብል።

ቃል ኪዳናዊ ጸዋዕታ፡

ቃል ኪዳን ጸዋዕታ ካብ ኣምላኽ እንተ ኾይኑ ብፍሉይ ኣብ ቅድስና ዘምርሖ መገዲ ክኸተል ኣለዎ እዚ ማለት ክልተ ሰብኣይን ሰበይትን ቃል ኪዳን ክኣስሩ ዝሓሰቡ ብዕምቆት ክሓሰቡሉን ክምርምሩን ኣለዎም። ብሓቂ ብኣምላኽ ንቃል ኪዳን ክኣስሩ ከም ዝተጸውዑ ምእንቲ ክፈልጡ። ብዙሕ ጊዜ ቃል ኪዳን ዝኣስሩ ነዚ ኣይገብሩን እዮም ኣብ ናይ ፍቕሪ መእዲ ተዋሒጦም ኣይ ሓሰቡሉን እዮም። ብዙሕ ጊዜ ንርእስና ብዝርከኡ ብዘሎና ዓቕምን ኣተሓሳስባን ገርና ንሓሰብ ነቲ ክርስቶስ ዝሃበና ትእዛዝ ንኣምላኽን ብጻይናን ክነፍቅር ዝእዘዘና ክንምልሰሉ ከሎና ንርእስና ባዕልና ክምእንህብ ገርና ንሓሰብ። እንኸተሎ ሕይወት ቦቲ እንሓሰቦን እንደልዮን ዝስምዓናን ንመርሕ ሽዑ ናትና ፐርሰናሊትን ጠባያትን ንፈጥር። እንተ ኾነ መንፈስ ኣብ ልባትና ኣብ ጊዜ ጸሎት ናይ ሓቂ እንታይ ምጅኑ ድለትና ክንፈልጥ እንታይ ከም ዝብለና ጽን ኢልና ክንክእል ኣሎና። ከምኡ ብግዳም ዝብሃልና ርኢና ክንክእል ኣሎና ንመጸዋዕታ ኣምላኽ ክንምልስ ምእንቲ።

ጸዋዕታ ብቀጥጣ ከምዚ እንተ ገበርካ እዩ ዝብል ፎርምላ የብሉን፤ ከም ናይ ሓደ ስራሕ ቢዝነስ እንገብሮ ኣይኮነን።

ቃል ኪዳን ካብ መጀመርያ ድላይ ኣምላኽ እዩ ሰብኣይን ሰበይትን ገሩ ፈጠሮም ይብለና ቅ. መጽሓፍ። ሓደ ሰብኣይ ሓንቲ ሰበይቲ ብዝሑን ተባዝሑን ንዓለም ምልእዋ እናበለ ፍሉይ ሕጊ ሂብዎም። ኣምላኽ ከስ ካብ መጀመርያ ንፍሉያት ሰባት ንፍሉይ መደቡ ወይ ድላዩ ከም ዝሓርን ዝጽውዕን መጽሓፍ ቅዱስ ፈልዮ ይነግረና። ተፈጥሮና ካልኣይ ከማና ዝበለ ምልኣት ከምዝህበና ዝሕብር እዩ፤ ኣምላኽ ንኣዳም በይኑ ክኸውን ጽቡቕ ኣይኮነን ኢሉ እዚ ዝሕብሮ ካብ መጀመርያ መደብ ኣምላኽ ብሓባር ምጅን እዩ።

አብ ሓ/ት/ክ ደጋጊሙ ብዛዓባ ጸዋዕታ ይነግረና። “ሃለዋት መነባብሮኦም ዝኾነ ይኹን ኩሎም ምእመናን ብብመገዶም ብብዙሕን ክንድዚ ዚካብን መገዲ ድኅነት ተበራቲዮም ጎይታ ብርእሱ ፍጹም ናብ ዝኾነሉ ናብ ናይ ቅድስና ፍጽምና ተጸዊዮም እዮም” (825)። ቀጺሉ አብ ቍ 2335 ነፍስወከፍ እዚ ክልተ ጾታ ድማ ብዝተፈላለዩ አገባብ ደኦ ይኹን እምበር ማዕረ ክብረ ግርማ ዝለበሰ ናይ ፍቕሪ አምላኽን ክእለቱን አምሳል እዩ። አብ ኪዳን ዝፍጸም ሓድነት ሰብአይን ሰበይትን ብመደብ ሥጋ ዝግለጽ ናይ ፈጣሪ ልግስን ፍርየትን ምስስል እዩ። ስለዚ ሰብአይ አቦኡን አዲኡን ይጋድግ ምስ ሰበይቱ ከአ ይወሃሃድ። ሓደ አካል ድማ ይኹኑ መላእ ሰብአዊ ወለዶ ከአ ካብዚ ሓድነት እዚ ትፍልፍል” ይብል።

ቃል ኪዳን ጸዋዕታ ንቅድስና እዩ ክብሃል እንከሎ አምላኽ ዘውጽኦ ንፍሉይ ሕይወት ክትሕዝ ምእንቲ እዩ። ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ብዛዕባ ጸዋዕታ ክገልጹ እንከለዉ ጸዋዕታ ዘመልክቶ ነፍሲ ወከፍ ሰብ አብ ምሉእ ሕይወቱ አብ አገልግሎት ብተወፋይነት ክአትዎ አብ ውሽጡ ዝስምዖ ነገር እዩ ይብሉ። ብዙሕ ጊዜ ብዛዕባ ጸዋዕታ ክንዛረብ ከሎና ነቶም አብ ክህነታዊ አገልግሎት ዝተወፈዩ ወይ አብ ገዳማዊ ሕይወት ዝአተዉ ጥራሕ ከምዘመልክት ገርና ንዛረብ ግን ጸዋዕታ ንኹሉ ዝመልክት እዩ። ቃል ኪዳን ንርእሱ ጸዋዕታ እዩ። ንመብዝሕትኦም ካብ ህዝቢ በዚ ጸዋዕታ እዩ አምላኽ ክነብሩ ዝደሊ። አብዚ እዋን ናይ ጸዋዕታ ዋሕዲ አሎ ክንብል እንተ ኾና አብ ጸዋዕታ ቃል ኪዳን እዩ ዘሎ እቲ ጸገም። ሓደ ካብቲ ነዚ ጸገም ጸዋዕታ ዝተባህለ ዘረጋግጹ ብጥርሰንተጅ ናይ ሰበኻ ካህናት ክህነቶም ዝሓድጉ ክንርኢ ከሎና ምስቶም ቃል ኪዳኖም ዘፍርሱ ጨሪሹ አይወዳደርን እዩ። ኪዳኖም ዘፍርሱ ብዝተዓጸጸፈ ይበዝሑ። መንእሰያት አብ ቅድሚኦም ዝርእይዎ ዘለዉ ፍትሕ ቃላ ኪዳን ነቲ ዘይርእይዎ ብዘይመርዓ ዝንበር ሕይወት ከምርጹ ከቢድ እዩ። በቶም ዝርእይዎም ዘለዉ ዘይተሓጎሱ ብዘይርእይዎ ክመርጹ አይክአልን እዩ።

አምላኽ ንሰብአይን ንሰበይትን ንጸዋዕታ ቃል ኪዳን ክጽውዖም እንከሎ ንምሉእ ሕይወቶም ብኅብረትን ብሓድነትን ሠሚሮም ንምባር ዚአትውዎ ተኸሊላዊ ኪዳን፣ ብባሕሪኡ ንረብሓቶም ሰብ ኪዳንን ውሉድ ንምፍራይን ንምዕባዮም ዝዓለመ እዩ (ሓ/ት/ም 1601)። ክርስቶስ ጎይታ ናብ መዓርግ ምሥጢር አደይብዎ እዩ (ሕገቆኖና 1055)። እዚ ጸዋዕታ እዚ ንክልተ ዝተጠምቁ ሰብ ኪዳን መጸዋዕታ ቅድስና ኮይኑ ፍሉይ ጸጋ ከም ዝዕደሉ ይገብር። ክርስትያናዊ መርዓ ሓደ ፍሉይ መገዲ ኮይኑ ብእኡ አቢሉ ክርስቶስ ሓባራዊ መጸዋዕታ ቅድስና ንኹሎም አባላት ሰውነቱ ዝኾነት ቤተ ክርስትያን ዝገልጹ እዩ። ንሱ ቅድስና ቤተ ክርስትያኑ እዩ ዝደሊ። ክልተ ሰብ ቃል ኪዳን ቀጺሎም ንኢየሱስ ይረኽብዎ አብ ነነድሕዶም ከአ ከም ዝረኽብዎ ይገብሩ።

ክልተ ሰብ ኪዳን አብ ቅድሚ መንበረታቦት ኮይኖም እፈቱ ሕራይ ክብሉ እንከለዉ ነነድሕዶም ጥራሕ አይ ኮኑን ከምኡ ዝብሉ ነቲ ክርስቶስ ብእኡም አቢሉ ናይ ቅድስና መደብ ብጋይሊ መንፈስ ቅዱስ አቢሉ ክገብሮ ዝደሊ እዮም ሕራይ ዝብሉ። በዚ መገዲ ሕያው ምልክት ናይ ክርስቶስ ፍቕሪ ንቤተ ክርስትያን ይኹኑ።

ክርስቶስ ንክልተ ሰብ ኪዳን ብሓባር ሓድነት ሰባት አብ ምስጢረ ቃል ኪዳን ከፈጥሩ ይጽውዮም በዚ ኸአ አብ ዘለዓለማዊ ሓድነት ሰባት አብ መንግስተ ሰማይ ዝበቕዑ ይኹኑ። ክንዝክሮ ዘሎና ምስጢረ ተኸሊል አብ ድኅነት ካልኣት ዝዓለመ እዩ። ማለት እዚ ምስጢር ዘበርክቶ ድሕነት ነቲ ዝቕበሎ ግለሰብ ኮይኑ ንካልእ ብምግልጋል ጥራሕ እዩ ዝረኽቦ (ሓ/ት/ክ 1534)። እዚ ማለት ሓደ ካብዞም ሰብ ኪዳን ንመንግስተ ሰማይ ብቕዕ ዝኸውን ምስቲ ብምስጢር ዝውሃብ ጸጋ ብምትሕብባር ንቅድስና ርእሱ/ሳን ብምትብባዕ ንቆልዑት ብምዕባይን ከም ሕጊ ክርስቶስን ቤተ ክርስትያን ብምኻድ እዩ። አብ አገልግሎት ቤተ ክርስትያን ብምስታፍ መንግስቲ አምላኽ ክንሃንጽ እጃምና ክነበርክት ጽዑዓት ኢና። ክልተ ሰብ ኪዳን ምስ ደቆም ዘቤታዊት ቤተ

ክርስቲያን የቼሙ። ቃል ኪዳን መንፈሳውነቱ ዝባቢ ምስታ ምስጢራዊት ሰውነት ክርስቶስ ዝኾነት ቤተ ክርስቲያን ብምውህሃድ እዩ።

ኪዳናዊ ጸዋዕታ እምብኣር ኣብ ልቢ ሰባት ዝፍጠር ኣምላኽ ካብ መጀመርያ ዝደልዮ እዩ። ሰባት ኣብዚ ሕይወት ቅድሚ ምእታዎም ኣዕሚቓም ክሓሰቡን ብፍሉይ ጸሎትን ኣስተንትኖን ክገብሩ ይግባእ። ኣበናይ ሕይወት እዩ ዝጽውዓኒ ዘሎ ክብሉ። ካብ ርእሶም ወጺኦም ምስኦም ንምሉእ ሕይወት ክትነብር ዝመርጸዎ እትመርጸ ጽቡቕ ገርካ ምፍላጥን ኩሉ ኣብ ጉዕዞ ሕይወት ዝነብርዎ ክዛረቡ ክፋለጡ ክግሩህ መንፈስ ውሽጦም ገሊጾም ክክእሉ ኣለዎም። እናተጠራጠርካ ዝእቶ ኪዳን መጨረሻትኡ ጽቡቕ ኣይኮነን ስለዚ ቅድሚ ምእታው ኣጸቢቓካ ብሓባርን ብግልን ምሕሳብ የድሊ። ብጸሎት ዝተሰነ ምኽርን ማዕዳን ቤተ ክርስቲያንን ኣበ ነፍስናን ከምኡ ወለድናን ኣሕዋትናን ክንሰምዕ ንውሳኔ ክሕግዘና ይኽእል።

፪ ቃል ኪዳን ኣገልግሎት እዩ፡

መባእታ ትምህርቲ ክርስቶስ ክንጅምር እንከሎና ምኽንያት ተፈትሮና ክንገልጽ ከሎና እግዚአብሔር ክንፈልግ ክንፈትዎ ክንገልግሎ ከምኡ ንሱ ዝኣዘዘና ክንፍጽም ምጂኑ ተማሂርና። ተፈጥሮና ኣምሳል ኣምላኽ እዩ በዚ ኸኣ ምስኡ ድልዱል ርክብ ክህልወና እዩ እቲ ዝድለ። ኩሉ ኩነት ተፈጥሮና ንኣምላኽ ምግልጋል እዩ፤ እዚ ክብርናን እንታይነትናን እዩ። ሰብ ንኣምላኽ ክገልግል እንከሎ ኣብ ሓቂ ኣብ ፍቕሪ እዩ ዝነብር። ቅ. ጳውሎስ “ንሕና ነቲ ኣምላኽ ኣቐዲሙ ዘዳለወልና ሠናይ ተግባራት እናፈጸምና ምእንቲ ክነብር ብክርስቶስ ኢየሱስ ዝፈጠረና ፍጡራት ኣምላኽ ኢና” (ኤፈ 2: 10) ይብል።

ኣገልግሎት ክብሃል እንከሎ ከምቲ ኣብ ካልእ ኣገልግሎታት ዝግበር ማለት ኣይኮነን፤ ንኣብነት ኣብ መንጎ ባርያን ጎይታን ዘሎ ኣገልግሎት፤ ኣብ መንጎ ገዛእትን ተገዛእትን ዘሎ ጨሪሹ ምስቲ ናይ ኣምላኽ ኣገልግሎትን ኣብ ሰብ ኪዳን ዘሎ ኣገልግሎትን ዝተፈላለየ እዩ።

ኣብ ወንጌል ብዙሕ ንኣገልግሎትን ኣገልገልትን ዝርኢ ንረክብ። እሙናት ኣገልገልትን ዘይእሙናት ኣገልገልትን ብኸመይ ዓሰቦም ከም ዝውሃቡ ዝገልጽ ንረክብ። ኣገልግሎትን እምነትን ብሓባር እዩ ዝኸድ። ዘገልግል እሙን እንተ ዘይኮነ ማለት ብሓቂ ዘየገልግል እንተ ኾነ መጨረሻትኡ ኩነንየ እዩ። እሙን ኣገልጋሊ “ኣንታ ኣንቲ እሙን ኣገልጋሊ/ት ኣብ ብውሑድ እሙን ኮንካ ኢኻ እሞ ኣብ ብዙሕ እሸመካ ኣሎኹ” (ሉቃ 19: 1127) ይብል።

ኣምላኽ ብዝተፈላለየ መገዲ ወላ ኣብቲ ጽንኩር በዳሂ እዋን ኣብ ኣገልግሎት ክንጽመድ ይደልየና። ክርስቶስ ንሓዋርያቱ ኣብ ዮሐ 13 ከም እንነብቦ ቅድሚ ስቕለቱ ኣብ መኣዲ እንከለዉ እቲ ካብኹም ዓቢ ክኸውን ዝደሊ ኣገልጋሊኹም ይኹን ኢልዎም። ኣእጋርም ክሓጽቦም እንከሎ ንሶም እውን ከምኡ ክገብሩ ኣዚዝዎም። ኣብ ኩሉ ትምህርቱ ክገልግል ከም ዝመጽኦ ነገርዎም። ኣገልግሎት ናይ ሓደ ክርስቲያን መለልዩ ዕላመት እዩ። ኣብ መንጎ ጓኖት፤ ኣብ መንጎ ሰብ ኪዳን ኣገልገልቲ ምጂና ክንርዳእ ኣሎና። እዚ ኸኣ ንድለት ካልኣት ቅድሚ ድለትካ ሰሪእካ ምኽኣል።

ዘገልግል ዝባበየ ሰብ እዩ፤ ንሓዋርያት ክሓርዮም እንከሎ ንኣገልግሎት እዩ ሓርይዎም፤ ሓዋርያት ክርድእዎ ከቢድዎም ከምኡ ንኣና እውን ይኸብደና እዩ። እንተ ኾነ ክርስቲያን ኣብ ኩሉ ኣገልጋሊ ክኸውን እዩ ጸዋዕትኡ።

ቃል ኪዳን ኣገልግሎት እዩ ክብሃል እንከሎ ክልቲኦም ሰብ ክዳን መጀመርያ ኣብ ኣገልግሎት ኣምላኽ ድሕሪኡ ኣብ ኣገልጉሎት ኣድሕድ ድሕሪኡ ኣብ ኣገልግሎት ደቆም ብዓቢኡ ኸኣ ኣብ

አገልግሎት ቤተ ክርስቲያን ሕብረተሰብን ዝዓለመ እዩ። መሰረት ናይ ሕብረተ ሰብ ኣብ ናይ ሓንቲ ስድራ ኩነታት እዩ ዝምስረት፤ ጥዕይቲ ስድራ ጥዑያት ኣባላት ፈጠራ ንቤተ ክርስቲያንን ብዓቢኡ ንመላእ ሕብረተ ሰብ ጥዕና ትህብ። ኣብዚ እዩ ዝያዳ ኣትኹሮ ክውሃቦ ዝግባእ።

ኣብ መዝገብ ሃይማኖት ኣብ 1605 እንተ ረኣና ሰብኣይን ሰበይትን ሓደ ነቲ ሓደ ኪምልእ ከም ዝተፈጥሩ ቅዱስ መጽሓፍ የረጋግጾልና። “ሰብኣይ በይኑ ኪኸውን ጽቡቕ ኣይኮነን (ዘፍ 2:18)። ሰበይቲ ካብ ሥጋኡ ሥጋ እያ ማዕሪኡ ብኹሉ ነገር ቀረባኡ ከም ሓጋዚት ብጻይቲ ብኣምላኽ ዝተዋህቦ ማለት እዩ፤ ስለዚ ነቲ ምንጪ ኹሉ ሓገዝና ዝኾነ ኣምላኽ እትውክል (እተመልክት) እያ (ዘፍ 2:18-25)። ምእንትዚ ሰብኣይ ኣቦኡን ኣዲኡን ይጋድግ ምስ ሰበይቱ ከኣ ይወሃሃድ፤ ሓደ ኣካል ድማ ይኾኑ (ዘፍ 2:24)፤ ደጊም ሓደ ኣካል እዮም እምበር ክልተ ኣይኮኑን (ማቴ 19:6)። እዚ መደብ ኣምላኽ ካብ መጀመርያ ሓደ ንሓደ ክሕግዝ ከም ዝፈጠረና ይገልጽ።

ኤፌ 5:20 “ብፍርሃት ክርስቶስ ከኣ ንሓድሕድኩም እዙዛት ኩኑ” ይብል። ክርስቲያን መለለይኡ ፍቕሪ እዩ። ፍቕሪ ሰብኣይን ሰበይትን ከኣ ፍሉይ መሰረት ኩሉ እዩ። ኣብ መንጎ ሰብ ኪዳን ዝርከብ ፍቕሪ ክዓቢ መሰረቱ ኣብቲ ቅ. ጳውሎስ ኣብ ፊሊ 2:3-7 ዝብሎ እዩ፤ ኣብ ግዝያውን ሥጋዊ ነገራት ኣድሂብካ ዘይኮነ መጀመርያ ንኣምላኽ ኣብ ምግልጋልን ምፍቃርን ድሕሪኡ ኸኣ ኣብ ነኑሕዶም ከገልግሎን ክፋቕሩን ይግባእ። ከም ሰንሰለት ዝተተሓሓዘ እዩ።

እትደልዮ ክትረክብ መጀመርያ ካልኣት ዝደልይዎ ክትገብር ይግባእ። ስለዚ ሰብኣይን ሰበይትን ኣብ ነኑሕዶም ቀዳምነት ብምሃብ ድለታቶም ከማልኡ ይግብኡም። እንተ ዘይኮነ ንኣይ መጀመርያ ዝብል መንፈስ ድሕሪ ኣትዮ ኪዳናዊ ሕይወት ዕንወት ምብትታን እዩ ዝወርዶ። ከገልግል እታ መጀመርያ ዝገብራ ንኻልእ ቅድምና ይህብ። በዚ መገዲ እትምራሕ ስድራ ኣብ ሰላምን ፍቕርን ትነብር። ሰብ ኪዳን ብቀዳምነት ክርእይዎ ዝግባእ እምብኣር ሰብኣይ ንብዓልቲ ቤቱን ደቁን መጀመርያ እንተ ሰርዐ፤ ሰበይቲ ኸኣ ንብዓል ቤታ መጀመርያ እንተ ሰርዐት ናብር መንግስተ ሰማይ ኣብ ምድሪ እዩ ዝኸውን ስለዚ ነፍሲ ወከፍ ንመን መጀምርያ እስረዕ ዝብል ሕቶ ኣብ ሕልንኦም እናሓተቱ ክነብሩ ይግባእ።

ትምህርቲ ቅዱስ ጳውሎስ ኣብ ኣፈ 5:21-33 ዘሎ በብሓደ እንተ ኣንበብና ምሉእ ርድኢት ኣገልግሎት ኣብ ኪዳናዊ ሕይወት ክንርዳእ ንኸእል።

“ኣሰብኡት ከምቲ ክርስቶስ ንቤተ ክርስቲያን ናብኡ ምእንቲ ኪቕርባ ኣብ ክንድኣ ገዛእ ርእሱ በጃ ክሳዕ ምሃብ ዘፍቀራ ነንስትኹም ኣፍቅርዎን”፤ ሰብኣይ ንሰበይቱ ከምቲ ኣምላኽ ዘፍቅሮ ገሩ ከፍቅር ይግብኡ። ኣሰብኡት ነንስቶም ከም ገዛእ ሰውነቶም ገሮም ከፍቅርዎን ይግባእ፤ እቲ ንሰበይቱ ዘፍቅር ንገዛእ ርእሱ እዩ ዘፍቅር። ንገዛእ ርእሱ ዝጸልእ የለን ንገዛእ ርእሱ ይምግቦን ይከላኸሎን፤ ከምቲ ቤተ ክርስቲያን ንክርስቶስ እትእዘዞ ኸምኡ ድማ ኣንስቲ ንሰብኡተን ብኹሉ ይተኣዘዛኦም” (ኤፌ 5:21-30)።

ከም ትምህርቲ ቅ. ጳውሎስ ሓርነት ነጻነት ዝርከብ ነኑሕድና ክነገልግል ከሎና እዩ፤ “ኣጎዋተይ ንስኻትኩም ሓራ ክትኮኑ ኢኹም ዝተጸዋዕኩም. . . ፍቕሪ ነኑሕድኩም ከም እተገልግሎ ትገብርኩም” (ገላ 5:13) ይብል። እዚ ርድኢት ኣብቲ ክርስቶስ ዝገበሮ ዝተመስረተ እዩ። ክርስቶስ ኣብዚ ዓለም ዝመጽኦ ንኣና ክሕድስ ነጻ ክገብር እዩ እዚ ኸኣ ብኣገልግሎቱን ብትምህርቱን ገሊጽዎ ኣብ መጨረሻ ከኣ ኣብ መስቀል ብምማት ገሊጽዎ። ንሰብ ነጻነቱ እነልብሶ ኣብ መንፈስ ኣምላኽ ዝተመርኮሰ ኣገልግሎት ክንህቦ ከሎና ጥራሕ እዩ። ሰብ ኪዳን ፍቕሮም ርክቦም ኣብ ምድጋን ነፍሲ ወከፍም ክኸውን እንከሎ ኩሉ ከምቲ ኣምላኽ ዝደልዮ እዩ ዝኸውን። ስለዚ ሰብኣይ ንሰበይቱ ሰበይቲ ንሰብኣይ ልዕሊ ዝኾነ ከፍቅሩ ይግባእ። ኣብ መንጎ ክልተ ሰብ

ኪዳን ዝርከብ ኣገልግሎታዊ ፍቕሪ ብዘይካ ፍቕሪ ኣምላኽ ኣብዚ ምድሪ ዝትክኦ ወይ ልዕሊኡ ክስራዕ ዝግብኦ ወላ ኣደ የለን።

ኣብ ቃል ኪዳን ኣገልግሎት ኣድሕድ ኣድላዩ ዝገብሮ በዞም ዝስዕቡ ነገራት ክንርድኦ ንኽእል።

1. ማዕርነት Equality፥ ከገልግል ፍቓደኛ ዘይከውን ወይ ዓብላሊ እዩ ወይ ከኣ ብስምዒት ጥራሕ ዝምራሕ እዩ። ሰብኣይን ሰበይትን ብኹሉ ማዕረ እዮም። ኣብ ነነድሕዶም ከገልግሉ ከለዉ ኣነ ካባኺ/ካ ኣይ ሓይሽን እዩ እዮም ዝብሃሉ ዘለዉ። ሰብ ኪዳን ብማዕረ ክረኣእዩ እንተ ዘይክኢሎም ጸገም ኣልኦም።
2. ትሕትና Hummiliy፥ ሰባት ብዙሕ ጊዜ መንፈስ ትዕቢት የጥቅዓና ኣነ ዝብል ኣሎና። ኣብ ክልተ ሰብ ኪዳን ብብወገኖም ይዕበ ይንኣስ ኣነ ዝብል ትዕቢት ኣልኦም። ኣነ ዝብል ንርክብ ይጎድኦ። ካብ ዝዓበየ ክሳብ ዝንኣስ ምትሕግጋዝ ይግባእ። ስለዚ ንብጻይትኻ ንብጻይኪ ዘሕጉስ ኩሉ ጊዜ ግብሩ፣ እዚ እንተ ዘየለ ጸገም ይፍጠር። ኣብ ገለ ሃብታማት ሰብ ቃል ኪዳን እንተ ረኣና ኣብ ነነድሕዶም ዝገብርዎ ነገር ስለ ዘይብሎም ብዙሕ ጊዜ ጸገም ኣሎ ምኽንያቱ ኩሉ ነገር ብሰራሕተኛ ወይ ብኻልእ ሰብ ስለ ዝገብርዎ።
3. ጥቡቕ ርክብ Intimacy፥ ኣብ ማቴ 6 ሃብትኻ ኣብ ዘለዎ ልብኻ ኣብኡ ኣሎ ይብል። እዚ ማለት ኣብቲ ብዝያዳ ኣተተኩረሉ፣ ኃይልኻ እተጥፍኣሉ፣ ልብኻ ስምዒትካ እትገብረሉ ኣብኡ እዩ ኣድህቦኻ። ንኣምብነት ኣብ ሥራሕ ብዙሕ ጊዜ ተጥፍእ እንተ ኾንካ ኩልንትናኻ፣ ቀልብኻ ሃብትኻ ኣብኡ ኣሎ፣ እዚ ንኪዳናዊ ሕይወት የዳኽሞ። ኩሉ ጊዜኻን ክእለትካን ኣብ መጻምድኻ ኣጥፍኣዮ ሽዑ ብጻይካ/ኪ ክምለስኪ እዩ፣ ኣብ ነነድሕድካ ሓገዝ ምግባር ዝያዳ ፍቕሪ ይፈጥር እዚ ኸኣ ሕይወትካ ትካፈል ኣሎኻ ማለት እዩ፣ ዝያዳ ምቕርራብ ይፍጥረልካ።
4. Destiny መወዳእታኻ፥ ኣምላኽ ንኣዳም ምስ ፈጠሮ ንበይኑ ክነብር ኣይደለዮን። ኣምላኽ ነነድሕድና ክንጠቓቐም ፈጠሩና። ሰብኣይ ብዘይ ሰበይቲ ከምኡ ሰበይቲ ብዘይ ሰብኣይ ዝገብርዎ የብሎምን። ኣምላኽ ጥራሕ እዩ ብዘይ ሓደ ሓገዝ ኩሉ ኽገብር ዝኽእል። ብርዱእ ምኽንያት እዩ ኣብ ነነድህድና ከም እንደላለ ገሩና ዘሎ። ኣብ መወዳእታ ምኽንያት ተጸጥሮና ዝኾነ ክሳብ እንበጽሕ ነነድሕድና ክንተሓጋገዝ የድልየና። ጉዕዞ ሕይወት ብሓባር ክትጉዓዞ ከሎኻ ብዝያዳ ይቐልል።

ቃል ኪዳን ከስ ክልተ ሰብ ኪዳን ብሓባር እናተሓሓዙ ዝጉዓዙዎ ሕይወት እዩ። ኣብ ጉዕዞ ምድካም ምዝንጋዕ ክህሉ ግድን እዩ እንተ ኾነ ንዝደኸመን ንዝዘንግዐን እናሓሎኻ ክትጉዓዞ ከሎካ ጥዑምን ቅሳነት ዝመልኦን እዩ። ቃልኪዳን ጸዋዕታን ኣገልግሎትን እዩ ክንብል እንከሎና እምብእር ኣምላኽ ጸዋዒ ሰብ መልሲ ውሃቢ። ኣምላኽ ክነገልግሎን እሙናት ኮና ምስኡ ክነብር ደልዩ ሰብ ከኣ ንኣገልግሎት ሕራይ ኢሉ ዝቐበሎ ቅዱስ ነገር እዩ።

ዋንኡ ኣምላኽ ዝኾነ ሕይወት ሰብእ ብሕርየት ኣምላኽ ኣብኡ ኣትዩ እጃሙ ምስ ድላይ ኣምላኽ ኣሰማጂዑ ዝጉዓዝ ቅዱስ ሕይወት እዩ። ስለዚ እዚ ጉዕዞ ሕይወት ናይ ኩሉ ሓገዝ የድልዮ። ኩልና ንዕብየትን ቅድስና ቃል ኪዳን እጃምና ክነበርክት ኣሎና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ